

METODA VÝZKUMU HODNOT PODLE MILTONA ROKEACHE.

Hodnota je podle Rokeache trvalé přesvědčení, že určitý způsob jednání nebo cílový stav existence zasluhuje přednost před jiným způsobem jednání nebo stavem existence. Hodnoty je standardem, který řídí a ovlivňuje jednání, postoje, hodnocení.

Rokeach předpokládá, že člověk má relativně malé množství hodnot, které lze rozdělit do dvou typů: hodnoty cílové (*terminal values*) a hodnoty účelové (*instrumental values*). Ve výzkumu předkládá dotazovanému sadu 18 hodnot cílových a 18 hodnot instrumentálních. Úkolem respondenta je tyto hodnoty seřadit podle důležitosti.

Rokeach, M. (1973) *The Nature of Human Values*. The Free Press, New York

Nyní vám předložíme dvě sady 18 hodnot, které jsou seřazeny v abecedním pořadí. Uspořádejte je, prosím, podle toho, jak jsou pro vás důležité, jaký důraz na ně kladete ve vašem životě.

Cílové hodnoty

- moudrost (zralé chápání života)
- národní bezpečnost (ochrana před útokem)
- opravdové přátelství (blízkost druhého)
- pohodlný život (život v blahobytu)
- potěšení (radostný, poklidný život)
- rodinné bezpečí (péče o milované osoby)
- rovnost (bratrství a rovné šance pro všechny)
- sebeúcta (vážit si sebe sama)
- smysl pro plnění úkolů (být přínosem)
- spása (věčný život)
- společenské uznání (respekt, obdiv)
- svět krásy (krása přírody a umění)
- svět v míru (bez válek a konfliktů)
- svoboda (nezávislost, svobodná volba)
- štěstí (uspokojení)

- vnitřní harmonie (nepřítomnost vnitřního konfliktu)
- vyzrálá láska (sexuální a duševní blízkost)
- vzrušující život (aktivní život plný podnětů)

Hodnoty účelové

- ctižádostivý (tvrdě pracující, ambiciózní)
- čestný (upřímný, pravdomluvný)
- čistý (upravený, pořádný)
- intelektuální (inteligentní, přemýšlivý)
- logický (důsledný, racionální)
- milující (citový, něžný)
- nápaditý (tvořivý)
- nápomocný (přispívající k dobru druhých)
- nezávislý (soběstačný)
- odpouštějící (promíjející)
- odpovědný (seriózní, spolehlivý)
- odvážný (brání názory druhých)
- poslušný (svědomitý, uctivý)
- schopný (kompetentní, účinný)
- tolerantní (bez předsudků)
- veselý (bezstarostný, radostný)
- ukázněný (umírněný, disciplinovaný)
- zdvořilý (pozorný, způsobný)